

Wunderlich 1571

U h h U S h h

ՀԻՄՈՒՐԸ ԳՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ᐅᐅᐅᐅᐅ ᐅᐅᐅᐅᐅ

1867 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 15 ՃԻԻՄԱ.

ኔኮኮሆሪ 546

Պատկերների ընթերցման համար 300
պատկեր ընթերցել, օճեման գրքերի, բաժնի փաթեթների
ընթացում, 300 ըն" արվել, արժեքը 400 ըն" արվել
բաց, ընթերցանության 50 արժեք փաթեթների արժեքը 400 ըն" արվել

[illegible]

Մեքսիկայի հայերե, Պեյ-օղլանտա օղրու-տլու
467 ներգալու խմբեան ԼԵԿԱՆՔ ՀԻՐԱՅ Բ-դե-
նեմեան: Դաշապետ 8. Քոնստանտին Կեմալեթիկեյեզա

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԵԷ

Դեկտեմբեր 14 բնօրինակ.

Աղբյուր	• • • • •	36-
Գաբանտր	• • • • •	35-38

ՀԱՎԱՏՈՒՄԹԸ ԹԷԼԵԿՐԱՖԻՑԷ

(፲፩-፯-፳፻፲፱)

Փարիս 26 դեկտ. ախշամբն օաաթ 1
վե 45 տագրդաստետա .

Նիւ-Իօրք . Ալբերիգա օրտուսունուն
Եէնիտէն պիր ազ տահա թէնզիլ օլուն
մապնա տալիր Գամարա Թարաֆընտան
արդու պէնան օլունմուշ շուր :

Ֆյորաննա . — Մէնապրէա գապրինէթօ .
սունուէն եէնիտէն թէշքիլե մէմուլտէն
տիր :

Ֆրանսն նամ ղազէթա տէր քի, ճէ-
նէրալ Լինապրէա պիր ումուրու տախի-
լիսէ վէքիլի պուլմագ իշին կիւճիւք չէ-
քէրէք, եէնի գապիննէթօսուհու թէշ-
քիլ իտէմէմէքտէ օլուպ, վէ գամարա եի-
նէ էվլէլքի կիպի վիւքէլանըն աթվար ու
հարաքեաթընա գարշը գուրա վերտիկի
թագտիրտէ, պու եէնի թէշքիլ օլուհ-
մագ իւզըն օլան գապիննէթօ տախի տա-
ղըլաճագ տրր:

Լա Բրետանամ զագէթա Պորսառա կէ-
զէն պիր թէ վաթուր իշար իտէր, պու
թէ վաթուր մուճիպլինձէ, Բաբա հիւ-
քիւմէթի իթալեան ֆոնտոսու գուբօն-
լարընըն թէ տիեէ օլունմամասը իշին Բօ-
չիլտէ կիւճիւքիւր չօգարմըշ տրր:

Սէն-Բէթէրսպուրկ 26 զեկտ .

Էնվախեա թուս զազէթասը շէջլէ տէր,
« Թուսիա տէվէթի Շարգ մէսէլէսինի էյ-
լէ աչըզ սուրէթտէ մէյտանէ գոյմուշ
տուր քի, չափուզ սուրէթտէ հալլ ու
թէսփիեէ օլունմասը էլզէմ վէ միւճէր-
րէպ տիր :

Դեկտեմբեր 26 բիւշասը .

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Փարիս .

Աշխարհ 33,55

Փարանոլ 33,60

Հօնորա • Պօրսա Գաբալը •

Ֆրանսիացի Ֆոնտուսու 0/0 3 Ֆալիգիե

Աչքի տը 68,70

Գաբանտը 68 65

Ի՞ժարիա ֆօնտօսու .

Աչքերը 45.40

Գաբանուղ 45,07₁₋₂

ՀԱՎԱՅԻՄԱԹԸ ՏՈՒԻԼԻՅԵՆԷ

Մէրասկէր Մէհէմմէտ Բիւշտի բաշա հազդէթլէրի պու տէֆա իսթրիֆա իյլէմիշէր տիր • Լէվանթըն գավլին ճէ պունուէն սէպէպի Ֆրանսըզ թէքլէֆի իւզըն քիւշատ օլունաճագ պիր ումուսի մէքթէպին իճրասընա գարար վէրիմէմէսի հագգընտա նասի հաթլարընա լաղմէն, եինէ ֆէրմանը ալիսի սատը պույրուլմուշ օլմասը խոուկի Պապը-ալիտէ միւթէվաթիր իմիշ, Հէր հալտէ շու մէքթէպին քիւշատ օլունմասը զայէթլէ ֆայիտէլի օլաճաղը տէրքետա իսէտէ, Ֆրանսըզ ուսուլինտէ օլմասը իւլին մէզքիւր ինկիլիզ զագէթասը տայիւմա պունա գարշը եազմագտա օլտուղունտուն, պիղճէ պիզ պունտա պիր ուֆագ գըսգանճըզ էսէրի միւշահէտէ իթ մէքտէյիզ •

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն

Միւլէթիմիզն Գաթօլք զբմը
 յիւթէպեճաննտան պազը զաթլար Պա-
 պը-ալիէէ չաղըրմը ռառուգլարըն կէտն
 կիւնլէր պիւսիթմիչ իտիք, պու տէֆա

մէսմուլիմիդէ նէգարէն, տէվլէթլու Ֆու-
ատ բաշա հազլէթլէրի, պու օլմուշ
պիթմիշ պիր իշին պու տէֆալըգ հալի
իլէ գալարագ ուզաշըլուպ հիւսնիւ իմ-
թիզաճ իտիլմէսինի նաթիհաթ իյլէմիշ-
լէր, Ֆագաթ իլէրուտէ պիր պաշգա
տէֆա պու թարգ պիր բուհանի բէյիս
ինթիխապը վուգուլինտէ եինէ քէլ էվ-
վէլ հուգուգլարընըն մուհաֆաղա օլու-
նաճաղը վատ պույրուլմուշ իմիշ, Պիգ
պու թէվաթուրա չօգուգ ինանմագիս-
թէմէյիգ, չիւնքի Հոռվմէսկանլարըն
հուգուգլարըն աշիքեար սուրէթտէ զասպ
օլունմուշ օլտուղու հալտէ վէ սալթա-
նաթը Սէնիյէ թարաֆընտան պունուն
իճապը իճրասընա պիր ան էվվէլ հիմ-
մէթ պույրուլաճաղը իլթիագը շէտիտ
իլէ պէքէնմէքտէ իքէն, պունուն մու-
ղայիրինի ասլա մէմուլ իտէմէյիգ, գերա
շաքէտ պէյլէ օլտուղու հալտէ «ֆա-
րէ կէշտի եօլ օլտուղ ֆէհվասընճա,
պիր նիզամըզլըզն սէրիան էօնիւ արն-
մասընա տալիր իճապ իտէն թէտապիրէ
թէշէպպիւս օլունմատըղը հալտէ, օլ
նիզամըզլըզն շաքէտ ուսուլ ու գայի-
տէ սըրասընա կէչէր գօրգուսունա զա-
հիպ օլունսա սէգա տոր:

— Պալեոստեքի սալթրըլար տիգիւմիչ
իքէն տիւն անչամքի Մէճմուանըն ու
յոյոս եւտիմիգէ վասըւ օլմուչ վէ պիգիւմ
պալեոստեքի շիւրհէի եազըլըշը շու վէճհ
իւզըն Թաստիգ իԹմիչ տիր :

« Մալիւմ օլտուկու վէճհ իլէ , տիւն-
քի չարշամպա կիւնիւ էրմէնի Գաթօլի-
յի միւլէթի լուէսսա վէ միւթէպէրա-
նընտան տաւէթ օլունան օն գատար զէ-
վաթ , գայիմմազամը հազրէթի սէտա-
ռէթրէնահի վէ խարիճիյէ նազըրը բաշա
հազրէթիլէրինին տէվլէթ խանէլէրինէ ա-
զիմէթլէ , հուզըրու ալիլիրինէ գապուլ-
պուլլուլմուշար :

«Միւշարիւն» հազարէթերի ինտել ակեմ վե միւսէլէմ օլան լիսանը ֆէթա նէթ պէլանլէրի իլէ, պէյնէլ միլլէթ պիր միւստէթտէն պէրու «զուհուրա կէլէն գիլիլ Գալիլիա իւզէրինէ իզհարը թէէս սիւֆլէ պէրապէր, լիսանթը ըուհանի յէնին կէրէք ըմաճա վէ կէրէք սէվ լէթաճ քէսպ իթմիլ օլտուղու շու հիյէ. թի հազարէնին «միւսթէնիլլ թաղերի» (տէյիլիմէսի միւսթէնիլլ) օլարաք պա գա վէ մուհաֆազաք իլէ, միլլէթին կէրէք մէզհէպճէ, կէրէք տէվլէթաճ Կէրէք միլլէթաճ արզուքէլ օլտուղու մէ վատտը հուգուգիլիլին տէ տախի, իլէ. ըրիւսի իլին պիլ իթթիֆաք լիսանլիսան վէ միւստէպիրանէ թէզէք քիւր վէ գարար գըլընդըր հալտէ, կէրէք ըմա ճանի պինէ վէ կէրէք Պապը-ալիլի տէիտ օ լանլար հազարէնա, մուսթէնլէթը սէնիլ յէնին տախի պիտիրիլլ պուլլուլաճաղը նը թէպչիլ վէ մուհիպինճէ իճրասընը միլլէթին ըվիլլէթ, պաօիրէթ, վէ իթ թիֆազընտան մէմուլ օլունտուղունու տախի պէտան պուլլուլմուլ օլտուղու ընտան, միլլէթի աճիգանէմիլ հազարէն տա շաեան պուլլուլան, իլ պու էլթա ֆը սէնիլլէ թէզէք քիւրէն գապուլ օլուն արաք, հէմէն ճիւլլէթիլիլ պու նուս. հու լիսանը հիքմէթպէյանը նէգարէթ. բէնահիլլէրինէ մուվաֆաքաթլէ, տալիլէի հիւսնիլ իթթիֆաք վէ իմթիլաճէ տա. խուլ իտէրէք, հուգուգ վէ իմթիլաքա թը ըուհանիլլ վէ տիւննէվիլլէթիլիլ իլէրիւսի իլին թէզէք քիւր, գարար վէ արզընա միւսարաթ օլունմասը, պիլլ. լէրէ ատապ, ուպուտիլլէթ, վէ հուպ. պու միլլէթ միւսթէզասընտան կէօրիւ նիւր:»

Մէճմուլ, նէ՛ լազըմ էվիլիպ չէվիլ. մէք էգիլիպ պիւզիլլէք, շուսու աշըգ տան աշըղա սէօյլէ, գեր. Հասունեան շիմթիլ հալիլիլ Հոփմէականլարա ըու. հանի ըյիս գալաճաք վէ իլէրուսի իլին, եանի Ալա հէճինտէն վէրսին, գեր. Հասուն վէֆաթ խուուպ եէրինէ պիր պաշ գա ըյիսիլ ըուհանի ինթիլիսապ իթմէք լազըմ կէլիլիլ, օլ վազթին ինթիլիսա պընտա Հոփմէականլարըն նէ հուգուգ. լարը վար իսէ, շիմթիլտէն պաշաեարաք իթթիֆաք իլէ թէզէք քիւր վէ գարար գըլընըր իսէ, Պապը-ալիլ ճանիպինտէն տախի մուսթէնլէթ պուլլուլաճաք տըր:

Պու պապտէ չօղուգ պիր շէյ սէյ. լէմէք իսթէմէտիլիլիլտէն սիւքիլթի իթթիլիսապ իտէրիլ. լաքին պու արա նինէճիլիլիլ պիր մէսէլի խաթըմը. զա կէլմիլ տիր. շէյլէքի, «կիտէն կէլէ իտի, պապամ մէզարտան կէրի տէօ. նէր իտիլ եալսօտ սօսնա գալան տօնա գալըր» տէնիլ:

Պիգտէ էվիլի վազըթտան պէրու

Սահմանադրութիւնա պէրլէթօրուգ. Լուսաւորչականլար, պէրլէյին Սահ. մանադրութիւն վէրիլէճէք:

Հոփմէականլար սիգտէ պաշաեթն պէրլէմէյէ քի

Պու պապտէ Մէճմուլանըն սօն սա. թըլլարընտա վէրտիլիլ նասիհաթ լարը բէ. տէնտ իտէրիլ, լաքին պու կիւն պու նա. սիհաթ լարը վէրէն Մէճմուլա, պու գա. տար վազըթտան պէրու Հոփմէական գըս ըմըք քէնտի հուգուգլարընըն մու. հաֆազասընտա վազիլիլիլ պուլլուլ. տուգլարընը ելիլլէրինէ վիւրմուլ, վէ թազսիլլաթը անլէրէ վէրմիլ օլտուղու հալտէ, 16 սէնէտէն պէրու հուգուգ. լարընը մուհաֆազա իտուպ, վազիլիլ. սիլ պուլլուլմամալարընըն իլին նասիհաթ իթմէտի, քէնտի գըսմընտա պիր զազէ. թաճը վէ հէմտէ էսկի օլտուղու հալտէ շիմթի կիւզէլ կիւզէլ թաթը թաթընա. սիհաթ վիւրտիլի կիպի, օլ վազըթ լար նի. իլին պու վազիլիլիլ թանըմամըլ, վէ իլի շու հալէ կէթիլլթ մէմէք իլին թէզիլիլ ու նասիհաթ իլլէմէմիլ.

Պիգտէ քէնտի իսթիլահընճա սա. երպ աեքպ, էմմա ութանան քիմ:»

Էկէր իլլիթտիլիլիլ սահիհ իսէ, միւ. մալիլէյհիլ 10 զաթ լար պու նասիհա. թը մէմուլնիլիլիլ գապուլ իթմիլլէր, ֆազաթ պու հալտէ գեր. Հասունեա. նը հիլ պիր վէճ իլէ լաթիլիլ գապուլ իտէմէք օլտուգլարըն տախի իթտտէ իլլէ. միլլէր տիր. վէ Մէճմուլա, պունու գա. պուլ իթմէլէրինի նասիհաթ վիւրմէսի իլէ գապուլ իթմէմիլ օլտուգլարընը պիր վէճ իլէ թաստիլ իթմէքտէ տիր:

— Հոփմէական միլլէթտաշարըմըլ թարաֆընտան իւլ տէօրթ եիւլ իմգա իլէ Պապը-ալիլիլ թազտիլ օլունան իս թիտանըն սուրէթիլիլ եարըն աեք ի. տէրիլ:

— Պազը գէվաթը միւթէպէրէնին Մէճմուլա ապօնաթըլընը թէրք իթմիլ օլտուգլարընը, կէչէն կիւնլէր պիլտիր. միլ իտիլ. մէզքիւր զազէթանըն պու պապտէ տէրճ իթտիլիլ պազը միւթալա. աթընա ճէվապ օլարաք, միւսմիլլէյհիլ գաթ լար թարաֆընտան պիր գըթա մէք. թուպ իլէ պէրապէր Մէճմուլաեա կէօն. տէրմիլ օլտուգլարըն մէթթուպուն սու. ըթթի տախի թարաֆըմըլ իրսալ օլու. նարաք նէշիլ թալէպ օլունմուլ օլտու. զունտան ալնէն տէրճինէ միւսարաթ իտէրիլ:

Պիր թարաֆտան թէէսիլիլ իտէճէք հալ — չիւնքի Մէճմուլանըն պու միւ. քեաֆաթա նայիլ օլմասընա, էսնաֆ պուլլուլտուղունուլ հալտէ, աշըրըլ — տիլէր թարաֆտան իթթիլիլ իտէճէք պիր իպրէթ տիր. չիւնքի զազէթաճը.

լարըն հաթիլիլ էհալիլ օլտուղու. հալտէ, պու տէֆա պու հուգուգուլուն իճրաիլ. տէրէք, իլի վէ ֆէնայը ֆարգ իտիլ, ճայիլ օլան միւքեաֆաթը հիւքմ իթմէ. սի իլէ իլէրուտէ, սայրլարըն հազարէնտա տախի պու հուգուգուլուն իճրա իտէճէ. կիլնէ պիր իլիթար սայրլա սէզա տըր:

. . . Միւլլէթ:

Ասիթանէ 11/23 դեկտ. 1867

Էկէթ օլան մէթթուպ սիւրէթիլիլ մա. լիւմ օլտուղու իւզէրէ, ագտէմէ Մէճմու. այը Հաֆաթա զազէթաանըն, թապի օլ. տուղունուլ մէզհէպէ, վէ հէնուլ եօլունա կիրմէքտէ օլան Եէտիլ-գուլէ խասթախանէսի իտարէսինէ մատտի վէ մանէվիլ սուրէթտէ հազարէթտէ պուլլուլտուղունտան, ապօնէ. լէրի պուլլուլտուղունուլ զազէթալարընը թէրք իթմէք իւզէրէ, օն պէլ իմգա իլէ պիր գըթա մէթթուպ իրսալ իլլէմիլ իտիլ. պու տէֆա զազէթայը մէզքիւրուն ֆէթանէթ. լու միւլլէթիլիլ պիր սուլի գանն իլէ մէզքիւր մէթթուպուլուն 724 նիւմէթօլուն նիւսիլէ. սինտէ եալընըճա զիլլէրին կէչէրէք պիր թազըմ մէզալաթտա պուլլուլուպ հիւքմիւ. նիւ պիլ զարաք օղունանլարա, վէ միլլէթին ալիլիլիլ պարընա հէվալէ իթմէքլէ շու ճիւլլէլէրի եազմըլ տըր:

« . . . Պու. օն պէլ իմգանըն տէօրտիւ « զաթը զազէթամըլըն ապօնաթը օլմաեքպ, « թանրտըլըմըլ քիմսէլէրտէն տէլիլ տիր. « տիլէր իմգա սահիլլէրինին պիր խալլիլէ. « սի տախի էլան զազէթամըլըլ գապուլէ « ըրապէթ պուլլուլտուղուլարը մալիւմ տիր. « պու հալտէ իւզէրիլիլ սըզըլան թիւֆէն. « կին գաթօլու ալընմամըլ օլտուղու. . . « պու հարէքթ պիլտէն պիր ինթիլապ ալ. « մաք իսէ բէք պաեաղը սօեու տուր, ճէ. « զա իսէ բէք քիւլիլ տիր, զարազիւ « նէֆանիլլէթ իսէ. . . » եալիլ:

Էկէր Մէճմուլա, պիրիլ քէնտիլիլ կէօն. տէրմիլ օլտուղունուլ մէթթուպի ալնէն տէրճ իտէրէք պու մէզալէթտէ պուլլուլմուլ օլ. սա իտի, եէնիտէն ճէվապ վէրմէյի հաճէթ կէօրմէք իտիլ. տօղրուսու թէաճիլիլ իտէ. ըրիլ Մէճմուլանըն, իմգալարըն տէօրտիլիլ թանըմայըլ տէմէթինէ. մատէմ քի թանըմա. տըլը իմգա վար տըր, սէրպէսթ իտի ալնէն պէտան իթմէյէ քի պիլտէն պու միւսանէ. պէթլէ թանըթտըրը իտիլ (1):

Իքինճի թէաճիլիլիլ միւսիլ օլան, պիր խալլըմասը հալա գապուլէ ըրապէթ պու. եուրուեթօլար տէմէսի տիր (2), զազէթանըն կէօնտէրիլմէսի զըմընտա պալիլապ մէք. թուպ կէօնտէրիլմիլ օլտուղու հալտէ, եինէ քէլ էվիլ իրսալիլ տէվամ օլունուր իսէ, գապուլ օլունմուլ օլմաեքպ, քէնտի թապիլ.

(1) Ինթիլապ քի Մէճմուլանըն քէնտի տէֆ. թէրինտէ պիր եանլըլըլ օլապիլիլ, եօգ. սա հիլ պիր վազըթ իրթիլիլիլ իթմիլիլ ապօնէ օլմատըլըմըլ հալտէ իմգա գօյմայէ:

(2) Մէզքիւր զազէթանըն կէթիլիլմէսի հազարէնտա տէֆաթլէ միւլլէզգիլիլ տախի իլիթար օլուպ, վէ մէրգուլ իսէ գօր իլէ պըրազըլ սիլիլիլ վէրտիլիլտէն մէկէրէլ քէնտիլիլ խապէրի օլմասըն:

րի իւրերէ գաբսօլ ալընմամբ տէմէք օլուր , պուտա քէնտի թէքնասսիւրիւ տիւր (պիւ-մէյիդ Մէճմուա գաբսօլ մանէսիւնի նէ նիյէ-թէ իսթիմալ իթմիշ օլտուղու , պիզէէ պու խուսուս գաբսօլուն ալընդ պալընմամաք է-սամիլէրին տէքթէրտէն գայտընըն թէքք գը-լընդ պալընմամաք անլալըլըր) . իւշիւննիւ , պու հարէքէթ պիզտէն պիր ինթիգամ ալ-մագ իսէ բէք պայաղը սօեու տուր . . . եւն . ճէվապարընա կէլիր իսէք , պու տախի ազ թէաճճիւպ իլէ թէէսսիւֆիմիդի միւնիպ օլ-մամըլ արը . մէկէրշի պիր առէմ էյի իլէ ֆէնայը եախօտ տօսթ իլէ աիւշմանը ֆարգ իթմիշ օլուր իսէ , աիկէրինէ պիր ալաղը ին-թիգամ մը անլալըլըր , էկէր Մէճմուա պէօյ-լէ անլալըլըր իսէ , տօղրուսու պուտա անլա-լըլըն բէք պայաղը սօեու տուր :

Պիզիմ Մէճմուա իլէ նէ նէֆսանիյէթիմիդ վար , վէ նէտէ պիր ինթիգամ ալմագըլղա նիյէթիմիդ , անճագ պէօյլէ պիր գամիր ու զիմէթիմիդէ գարը միւպահասէլէրի միւ-թալէա իթմէքտէն քէնտիմիդի սագընտըր-մագ տըր . . . էֆէնտի , իշպու մէքթուպի-միդ պիր ազ ուզուճա օլմուշ իսէտէ , աֆ-վընըլը թէմէննի իտէրէք զազէթայը միւ-թէպէրինիդտէ նէշրինէ միւսաատէ պույ-րուլմասը թարաֆըլդտան իլթիմաս օլու-նուր :

Մէճմուայը թէքք իտէն
օն պէշ ապօնէլէր .

Ֆէթանէթու Միւլէլիֆի Մէճմուայը Հա-վատիս .

Ասիթանէ 20 նոյ . 1867

Միւտտէթի վաֆիրէտէն պէրու զազէթա-նըլ միւթալէաք իլէ պազը ճիւլէթլէրտէ իս-թիֆատէ իթտիկիմիդի իգրար իտէր իսէք-տէ , պաղէն միլլէթ ու մէզէպ պահպընա կի-րիշէրէք թէճնիս գալէմ իսթիմալի իլէ թա-պի օլտուղուճուլ մէզէպէ հագարէթտէ պուլուստուղուճուլ տախի ալըրու թէէսիւֆ իթմէքտէ օլտուղուճուլէ վէ շու սօն կիւն-լէրտէ միլլէթին պազը զազէթա միւլէլիֆ-լէրինի վասիթա իտէրէք , հէնուլ եօլունա կիրմէքտէ օլան Նէտի գուլէ խասթախանէ-սի իտարէսինէ մատտի վէ մանէվի սուրէթ-տէ պալթա վուրմագ նիյէթի իլէ զազէթա-նըլըն սիւթունյարըն տօլտուրարագ վէ պիր թազըլմ ասհապը խայրխանանըն օ եիւզտէն հիմմէթ ու մէրհամէթ տուլղուլարըն գայիլ իթտիրմէքլէ պիշարէկեանըն բէնշէի սէֆա-լէթէ տիւշար օլմալարընա չըզըշմանըլը գա-թան թէճվիդ իտէմէտիյիմիդտէն 720 Նօ . վարագանրդտա քի « Հիշ քիմսէ քէնտի ճէլ-լատը իլէ տօսթ օլալագ » մանթուղունճա , հիշ քիմսէլտէ ըիզասը իլէ զէհիրնաք պիր հապպէլը իտէմէլ օլտուղունտան , պունտան պէօյլէ զիրտէքի ասհապ իւլ իմզանըն ապօ-նէլէրի պուլուստուղուճուլ զազէթանըլըն կէօնտէրիմէսինտէն սարֆը նագար վէ էսա-միլէրիմիդին տէքթէրինիդտէն գայտընըն պօ-զուլմասը պապընտա իլէրգիմի նէմիդայէ իպ-թիտար օլունտու :

Պարթեւեան վարժարան վէքիլի	Ստեփան
Սէրովրէ Սահակեան	Իպիշեան
Սահակ Համբարձում	Գրիգոր
Սելեան Մօստիշեան	Մուրատեան

Գրիգոր	Կարապետ Բ .	Սարգիս
Մէրտին օղլու .	Իսթանպօլլուեան Գ .	Թաշճեն .
Հաճի Կարապետ	Հաճի Սերովրէ	Գրիգոր
Ասլանեան	Կիւլպէնկեան	Քէլէեգան
Մարգար	Կարապետ	Պօղոս
Միրիճանեան	Պօնճուխեան	Մանուէլեան
	Ն .	Տաքէսեան

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԵՆ

Երևան տէվէթինին տախի , Գա-թօիք թէպալարը պուլունտուղուն-տան Բօմա մէսէլէսի հագգընտա թէ-ճէմիւ իտէն գօնֆէրանսա քէնտիմի տախի տախիլ օլմասընը ֆրանսաստան թալէպ իլլէմիշ տիր :

— Աւաֆրանկա Թնուճը եօրթուսու միւնստէպէթիլլէ , հաշմէթու ֆրանսա իմբէրաթօրիշասը հագգէթլէրինին Բօմա-եք թէշրիֆ պուլուրաճագլարը սէօյլէն մէքտէ տիր :

— Պու տէֆա իթալեա գրալը հագ-րէթլէրի թարաֆընտան , շու սօն վա-գալար իւզէրինէ պիր աֆվը ումուճի նէշր ու իլան օլունմուշ տուր , էկէրշի կէլէն պազը թահրիրաթա սէմի իթիպար օլունուր իսէ , կիւեա ճէնէրալ Կարի-պալաի մէքթիւր աֆվը ումուճիտէն իս-թիֆատէ իտէրէք , Գաբրէրա ճէգերէ-սինի թէքք իթմիշ տիր :

— Միլան շէհրինտէ թապ ու նէշր օլունմագտա օլան Բուճկօլօ նամ զազէ-թանըն գալլինճէ , ճէնէրալ Մաճճինի Լուկանօտա աղըր խասթա տիւշմիւշ օ-լուպ , մէքթիւր խասթալըգտան գուր-թուլմասընա ապա պիր իւմիտ քէօշէսի կէօրինմէմէքտէ իմիշ :

— Հապէշ սէֆէրի հագգընտա Մօնի-թէօրտէ շու աթի իւզ զեքր թաֆսիլի-ճէ մալիւմաթլար օգուճուլ օլտուղուն-տան այնէն տէրճ իտէրիդ :

« Շիմոյիյէ տէկին վասըլ օլան ասաքիր-եալընըլ Հինտ օրտուսունտան օլտուղու-հալտէ , պիր ալայ բիյատէ իլէ պիր ալայ տախի սիւարիտէն իպարէթ օլարագ , Գօ-մէյլէ տէնիլլէն մահէլտէ իսքեան իթտի-րիլմիշ , վէ սայրի ասքէրլէր իսէ եագըն-լարտա կէլէճէլլէր տիր : Ասաքիրի մէք-թիւրէնին մէքթէնի հէնուլ միւքէմմէլ վէ միւքէլլէթ օլմատըլտան պաշգա , նագլի-եէ մատտէսի իսէ տահա թէքմիլ սըրա-սընա կիրմէմիշ , վէ օրտու միւսթախ տէմլէրի քիֆայէթ իթմէմէքտէ տիր : Տէվէլէր գըթճա վէ գաթըլլար իսէ զա-յէթ շէթին վէ գօր պիր խըտմէթէ գու-լանըլմագտա տր : Պու ճիւմէլ իլէ շու թէտարլէքեթ արասընտա , ինկիլիդ ճէ-նէրալ Սըր Նէրիլը թարաֆընտան , Հա-պէշ էհալիսինէ իթիպալէն պիր պէեան-նամէ թապ իթտիրիլիպ , պիր չօգ սու-րէթլէրի պէյն էլ նաւ նէշր օլունմուշ :

տուր : Պու սըրապա ճէնէրալը միւմայի-լէյճ , թէոդորոսա տախի պիր գըթճա նա-մէյի թէմի կէօնտէրմիշ տիր քի , պիր նէ-վի իւլթիմաթօմ տըր : Մէքթիւր վա-րագալարըն իքիսիտէ գայէթ մէթանէթ-վէ իսթիգամէթ իւզրէ եագըլմըշ օլուպ , պէեաննամէյի մէքթիւրուն բէք խայրը պիր թէէսիլի օլաճաղը շիւրհէսիլ տիր : ճէնէրալը միւմայիլլէյճ պէեաննամէյի մէքպուրտէ , մուհարէպէտէն ասըլմագ-սէտ իսէ , նէ գապլը արալի վէ նէ տէ գուլմ ու թէատտի իթմէք օլմաեղպ , միւճէրրէտ մահպուլարը գուրթարմագ-տան իպարէթ տիր տէյիպ , քէնտի հալին տէ տուրան էհալիյէ ասայիշ ու իահաթ վատ իտէր :

Իմբէրաթօր թէոդորոս իւզէրինէ նէ թէէսիլ իտէճէկի հէնուլ մալիւմ տէյիլ տիր : շիւնքի պիր միւտտէթ տէն պէրու իմբէրաթօրու միւշարիլլէյճին հալի խայ-լիտէն խայլի թէպտիլ օլմուշ , վէ շիմոի իսէ , սէսահէլլէրին թարիֆ իթտիլլէրի սուրէթտէ տէյիլ տիր :

ԹԱՏՐՈՆ ՆԱՌԻՄ

1867 զեկտ . 22 ուրբաթ գիշեր ժամ 3

ՓԱՌԱԽՈՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ

Հ . Դ . Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿՈՐԾԱՆՈՒՄՆ

ՈՌԻԲԻՆԵԱՆՑ ԹԱԳԱՌՈՐՈՒԹԵԱՆ

Թատրերգուիւն երգախառնի հինգ

հանդէս

Հեղինակ ՈՒԹԻԻՆ Պ . Ռ . ՍԵՏԵՃԱԽԱՆԻ

ՆԱԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԻՐԱՔԱՆԶԻՐ ՀԱՆԴԵՍԻՑ

ՀԱՆԴԵՍ Ա .

Տեսարանն է՝ Սոյ շրջակայքը . — Գի-շեր . — Լուսնի խաւարումը . — Լեւոնի կո-րըստեանը վրայ թագուհւոյն ցնորեալ եւ յու-սահատ վիճակը . — Շահանայ պատերազմի պատրաստութիւնը եւ իւր կնոջ պաղատա-խառն ընդդիմութիւնը . — Հրեշտակին երե-ւումը եւ Ոգւոյն հետ կիրկիոյ աւերման նա-խագուշակ խօսքերը . — Կայծակ եւ որո-տում :

ՀԱՆԴԵՍ Բ .

Հրաշեայի զՀրանտ համոզելու ջանալը թշնամեաց կողմը անցնելու համար . — Թա-գուհւոյն առ Պապն Հոռվոյ ուղղած նա-մակին պատասխանին վրայ Տարսոնի մէջ իշ-խանաց ի ժողով գումարուիլը . — Ոթոնը թագաւոր պապելու համար իշխանաց խոր-հրդակցութիւնը . — Լեւոնի յոնկարծ նոյն ժողովքին մէջ երեւիլը :

ՀԱՆԴԵՍ Գ .

Եգիպտացւոց հեղեղի պէս ի կիրկիա ար-շաւելուն վրայ թագուհւոյն յուսահատու-

թիւնը . — Լեւոնի փախստեան որոշումը զՄարեմ համոզելով . — Հրահայնի Եղիպտացոց կողմն անցնելը եւ Շահանայ ըստ բաղդի թշնամեաց դիմակայելու միտումը . — Փիննայի՝ Հրահայնի հանդիպումը եւ նորա ձեռք երկրորդին մահը . — Լեւոնի ընտանեօք հանդերձ կապան բերդը փախչիլը՝ ՀԱՆԴԵՍ Դ .

Մարեմայ՝ կապան բերդին մէջ տեսած տեսիլը . — Նոյն տեսիլեան մէջ Լեւոնի եւ Հրահայնի երեւումը . — Թորգոմայ՝ Ռուբինեանց թագաւորաց զերեզմանաց վրայ ըրած նախատինքը . — Թագաւորաց ստուերներուն գերեզմաններէն դուրս ելնելը . — Ողբոյն եւ սաղայններուն երգը . — Մարեմայ՝ արթննալու ատեն նոյն երեւոյթներուն անհետանալը . — Լեւոնը իւր ընտանեաց չմասնակցողաւ թշնամոյն զօրապետին հետ ըրած դաշինքը եւ բերդին զոնները բանալու երթալը :

ՀԱՆԴԵՍ Ե .

Տեսարանն է Սոյ աւերակները . — Արեւը կսկսի իւր ճառագայթները արձակել . — Կերեւան աւերակաց վրայ Հայ զօրակաւաց դիակները, որոնց մէջ Թորգոմ քարի մը յեցած կարտասուէ . — Ողբոյն ի հեռուստ Կիլիկիոյ աւերման նուագը եւ մերթ ընդ մերթ երեւիլը . — Հայ զօրակաւաց եւ իշխանաց չղթայակապ անցնիլը . — Թագուհւոյն վերջին յուսահատութիւնը եւ ինքզինքը սպաննելու միտումը . — Թորգոմայ եւ Ողբոյն թագաւորացանց վրայ ըրած անարգանքը . — Եղիպտացի զօրապետին յոխորտանօք զանոնք յառաջ մղելը . — Հրեշտակին սպաննալիքը, կայծակ, որոտում, մըթութիւն :

Ա. Զ. Դ

Անցեալ տարուան մեր մէկ երկասիրութեան թատերասէր հասարակութեան կողմանէ ստացած քաջալերը, խրախուսեց զմեզ վերստին Հայոց պատմութեան թերթերը թղթատել, յորում ինչպէս որ ծանօթ է ընթերցողաց՝ անընդհատ միմեանց յաջորդող հարկու անցից պատմութիւնը՝ կարծես սոյն դարուն ողբոց տեսարաններ ներկայացնելու համար գրիչ գործածողին առատ նիւթեր կը պատրաստէ, որոնցմէ այս անգամ ալ մեր վերջին Լեւոն Զ. դժբաղդ թագաւորին արկածները թատերգութեան յարմար դասելով՝ նկարագրեցինք Կիլիկիոյ աւերումը, եւ այս թատերական չըմանիս՝ ըստ մեր կարեաց, կատարելապէս ի հանդէս հանելու համար եղած չափազանց ծախքերուն ալ երբէք ինայողութիւն չըրինք, քաջայոյս ըլլալով որ թատերասէր ազգայինք ալ ինչպէս ուրիշ անգամներ, նոյնպէս այս անգամ ալ իրենց ներկայութեամբ կը բարեհաճին պատուել սոյն թատերգութիւնը եւ պըտակեն միանգամայն Գերասանաց ընկերութեան քրտնաջան աշխատութիւնը :

Ռ. ՍԵՏԵՅՅԻԱՆ

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Աթընճը տայրէ տախիլնտէ էքսէրի Թիւթիւլէր Թիւթիւլէր Եւ զաթմագտա վէ

պազը Թիւթիւլէր տախի եաբմա սիւթ սաթմագտա օլտուգլարը պիլ իսթիւպար պու միսիլլու հալիս օլմաեան սիւթիւլէրն աթըպպա թարաֆընտան իսթիւմալի թէնպիս իտիւլէն խաթթէկէան վէ զուաֆայէ մէնֆաթ վէ չիֆայէթի մաթիւլէսի կէօրիւլէմէտիկինտէն, շու Թիւթ մատտէսինէ տիգգաթ իտիւլէսի մուգատտէմէ տախի կազէթ Մէտիգալ նամ դազէթ մարիֆէթի իլէ թաֆսիլ գըլընմը իտի Աթընճը տայրէ տախիլնտէ հիլլէի վէ աֆիլէթէ մուգիւր մէքիւլաթ վէ մէշուպաթըն սաթտըրըլլմամաթ իլէ սաթանլարըն թէրպիլէսի նիգամնամէյի մալսուս իգթիգաւընտան օլմասը իլէ հիլլէի սիւթ սաթանլարըն պիլիւնի տէֆա եալընը սիւթիւլէրի ալընմասը վէ իքինճի տէֆա սիւթիւլէրի իլէ պիլէր պէշիք վէ իւշիւնիւ տէֆա եինէ սիւթիւլէրի իլէ իքիշէր պէշիք ճէշարի նագաթի ախգ օլունմասը վէ մուախարէն եինէ հիլլէսի թութուլուր իսէ պաշգա թիւլիւ միւնագաթ իտիւլէսի պիլթիւնիպ, սիւթիւլէր քէթիւտասը ճէլլիլէ թէնպիսաթը լազըմէ ինրա օլունմուշ վէ գոմիսը եէտլէրինէ պիլէր գըթա սիւտիւն սուլունու վէգն վէ իրայէ իտէն միգանլէրտէն վէրիւմը օլմասը իլէ քէյֆիլէթ ճիւլէնին մալիւմ օլմագ վէ հիլլէի սիւտ սաթանլէր տայրէլէ խապէր վէրիւտիկի թագաթիտէ մուճիպի չիւքրանլէթ օլանաղը պիլիւնիք իշին իւանը քէյֆիլէթէ իպթիտար գըլընտը : Աթընճը տայրէլէ պէլէտիլէ : Պէյ օղլու 12 քեանուհի էվլէլ 1867 .

Սըր քեաթիպ վէքիլ ըէյիս Գ. ԿՈՍՏԱՆԻ ԱԼԻ

Պիր գաչ սէնէտէն պէրի պիգգաթ քէնտի թէնպիւլէրիմիլլէ տիգգաթ վէ իշթիւաթ իւզրէ պուլունարագ, իքէք պէօճէկի թօթումունտան խաթանպօլ մալի օլարագ, պիլ մըգտար մալիմիլ հազըր օլուպ, վէ խարութ սանճաղը Շիրօ գաղաւընտան թալիւմթըմը իլէ հուսուլէ կէլէն պիլ մըգտար մալիմիլ տախի իշ պու հաթթա գարֆընտա թարաֆըլըգա վասըլ օլմուշ օլտուղունտան, թալէպլի օլանլէր Զարսուի քէպիլտէ Զուգուր խանընտա իւսթ գաթտա Նօ. 10 քէնտի օտամըգա միւրաճաթ իլլէմէլէրի իւան իտէրիգ :

14 զեկտեմ. 1867 խաթանպօլ

Եակոբ Պ. Պաղիլիկեանեան

Պունտան պիր գաչ կիւն ապտէմ տէրունինտէ ագճէ մէմուլի իլէ պիր մա. հէլլտէն պիր սիւեհ մէշին չանթա ալընմը տըր, Զանթանըն տէրունինտէ իսէ տէֆիլթէր վէ էվրագ պուլունտուղունտան, ալան առէմին պիր վէճ իլէ իշինէ եալա. մայրպ պիր մահէլլէ պրապաճագ օլտուղունտան, պու մագուլէ պիր շէյ հէր քիւ պուլուր իսէ, կէտիք բաշտա եր. մէնի քիլիսէսինէ խապէր վէրտիքտէ, օա. հիպի թարաֆընտան թէշէք քիւլէն իք. րամ օլունաճաղը խասսէթէն իւան օլու. նուր :

ՎԻԵՆԱ ՎԵ ԲՈՒՍԻԱ ԲԻԱՆԳՕԼԱՐԸ

Վիեննան հէր նէվի բիանգօ ագօի. օնլարը վէ բրօմէսլէրի, Գալաթտա Գօ. միսիոն խանը գարուսու եանընտա Նօ. 16 սարապի ճանէթօ տիւք քեանընտա ֆիլ. լուլիթ օլունմագտա տըր :

Մէրգուլ Մ. ճանէթօ հիլ պիր քիւ. սէ իլէ շէրիլիկի օլմաեղպ, վէ սաթտըղը պիլէթիւր իւլէրինտէ գալպ օլմաեաճա. ղը թէէմին գըլընմը մանասընտա պիր եէշիլ պէյգա միւհիւր պասըլմը տըր :

Պու տէֆա Վիեննա տալիւրանկա յունվար պիրտէ շէքիլէճէք քէտի մօպի. լիեէ փիւնքօսու, ագսիօն վէ բրօմէսլէրի տախի պու մահէլլտէ ֆիլուլիթ օլունմագտա տըր :

Քէգալիք պու մահէլլտէ Բուսիանըն պիրինճի վէ իքիլիլիսթիգաղալըր բիան. գօսունուն պիլէթիւրի ֆիլուլիթ օլունունը. պունլարըն սէնէվի 0/0տէ 3 ֆա. յիգի օլուպ, վէ իքի տէֆա շէքիլիւր. վէ պու տէֆա յունվար 1/13տէ շէքիլէճէք տըր :

Պիրինճի Նօ. գաղանաճագ 200 պին. իքիլիլ 75 պին. սայրլէրի հաքէգա 40 պին. 25 պին. 10 պին. 8 պին. 5 պին վէ 300 գարպօն գաղանաճագլար տըր :

ՎԻԵՆԱ ԲԻԱՆԳՕՍՈՒ

Ալթիւրիա տէվլէթի ֆէլիսմէսի թա. րաֆընտան թէէմին օլունուպ, վիեննա. տա պուլունան միւլիլէր բիեանգօլա. ըն կէրէք « Բրօմէս » վէ կէրէք « Լօգ » թապիր օլունան գօնսօրտէրտէն, Գու. եուլճու չարընտա Գարամանը օղլու սօգաղընտա Նօ. 26 Պաղտատիւն Սը. կըրտիչ աղանըն տիւքեանընտա ֆիլուլիթ օլունուր :

Զիեատէ մալիւմաթ իսթէյէն զաթ. լարըն, մէրգուլէ միւրաճաթ իթմէլէրի իշին խասսէթէն իւան օլունուր :

Պէյ-օղլունտա թէք քէնիք գարընտ. տա քիթապը Մ. Վիլի 478 նումէրօ. ու մաղաղաթընտա, վէ իսթանպօլտա Մահմուտ բաշտա ֆիւրքիւ իւանըն գարընտա, քիթապը Գալաթիւեանըն տիւք քեանընտա, Տիւան Խօլու Օգճու. լար պաշընտաթ քէպապը տիւք քեանըն գարընտա, թիւթիւլէ հաճի վար. դերէս աղա Տէմիրգալուլեանըն նիւ. մէրօ 22 տիւք քեանընտա 10 ար ղուրուչա սաթըլմագտա տըր :

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Բ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՎԱՐՆ ԷԲԱԼՅԸՆ ԹԱՊԵԱՆԵՍԻՆԵՅ ԵԲ-ՕՂԼԱՊԱ ԵՕԼՈՒ ԵՕԼՈՒ, ԵՕԵՕԻՄԱՅ ԶԵՅԵԼԻՄ ԳԻՐԵՅԻԼԵ ԳԱՐԵՐԵՐԵՅ ԵԻՄԵՐՈ 1867 .